

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อผู้ป่วยภายใน
โรงพยาบาลเด็กในกรุงเทพมหานคร

นักศึกษา

นางสาวขวัญจิต รัตนวรรณกุล

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์นพพล สุวจนันทน์

ระดับการศึกษา

สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

ภาควิชา

สถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2540

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในหอผู้ป่วยเด็ก ที่มีผลต่อผู้ป่วยเด็กในโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ และความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในหอผู้ป่วยเด็ก ของผู้ป่วยเด็กและของบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยเด็ก เช่น แพทย์ พยาบาล บิดามารดา เป็นต้น แล้วนำผลที่ได้ไปสรุปเป็นแนวทางในการจัดวางผังที่เหมาะสมภายในหอผู้ป่วยเด็ก

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาจากข้อมูลทางทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากงานสำรวจภาคสนาม 3 แห่ง ได้แก่ หอผู้ป่วยเด็ก 8 โรงพยาบาลเด็ก หอผู้ป่วยเด็กโต 2 โรงพยาบาลรามาธิบดี และหอผู้ป่วยเด็กหุ่ยส์ 2 ใหญ่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งมีลักษณะเงื่อนไขเดียวกัน คือ เป็นหอผู้ป่วยเด็กรวมที่มีส่วนนันทนาการสำหรับผู้ป่วยเด็กและเป็นหอผู้ป่วยเด็กภายในโรงพยาบาลของรัฐที่ตั้งอยู่ในเขตใกล้เคียงกัน วิธีการเก็บข้อมูล กระทำโดยการสังเกตสภาพแวดล้อมโดยรวม และการจัดวางผังของแต่ละแห่ง ประกอบการใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในหอผู้ป่วยเด็ก จำนวน 2 ชุด สำหรับผู้ป่วยเด็ก 1 ชุด และบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้อง 1 ชุด กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง อายุ 7-12 ปี จำนวนแต่ละ 30 คน รวม 90 คน และกลุ่มบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละ 30 คน รวม 90 คน เช่นกัน ผลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทั้งในเชิงเนื้อหาและกระบวนการทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS คำนวณหาค่าร้อยละ X และ S.D. และเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้สึกและทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าไค-สแควร์ (χ^2)

ผลการศึกษา พบว่า ความรู้สึกและทัศนคติของผู้ป่วยเด็กและบุคคลผู้เกี่ยวข้องแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในหอผู้ป่วยเด็กแต่ละแห่ง โดยพบว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในที่สำคัญที่สุดสำหรับหอผู้ป่วยเด็กคือการมีสภาพแวดล้อมคล้ายบ้าน ตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับหอผู้ป่วยเด็ก ควรอยู่ชั้นล่างสุด และมีขนาด 30 ตารางเมตรเป็นขนาดที่ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สีที่เหมาะสมกับหอผู้ป่วยเด็กควรเป็นอบอุ่น อ่อนนุ่ม เบา เช่น สีเหลืองอ่อน สีชมพูปะการัง สีลูกพีช แต่ถ้าเป็นหอผู้ป่วยเด็กโรคเรื้อรังควรใช้สีเขียวอ่อน ภายในหอผู้ป่วยเด็กควรได้รับแสงธรรมชาติจากดวงอาทิตย์ในเวลากลางวัน และควรมีห้องเล่นสำหรับผู้ป่วยเด็กอยู่ภายในหอผู้ป่วยเด็กด้วย

สรุปแนวทางเสนอแนะในการจัดวางผัง นำเสนอเป็นรูปแบบการจัดวางเตียงที่เหมาะสม โดย เตียง 1 หน่วยใช้พื้นที่ 5.04 ตารางเมตร ประกอบเข้าเป็นชุด 4 เตียง แล้วนำเสนอรวมเป็นรูปแบบมาตรฐานของการจัดวางผังหอผู้ป่วยเด็ก 3 แบบ คือแบบเดินเดี่ยว แบบทางเดินคู่และแบบทางเดินรอบ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงในแต่ละแห่งต่อไป.